

besiddes af en fond, der alene har det erhvervsdrivende formål at drive advokatvirksomhed. Dermed vil der blive skabt mulighed for at vælge en virksomhedsform, der tilgodeser hensynet til at bevare kontinuitet og stabilitet i virksomheden, selv om der sker ændringer i kredsen af aktive deltagere, idet ændringerne i så fald ikke vil få finansielle følger for selskabet.

Der har tidligere i betænkning nr. 871/1979, afgivet af et udvalg nedsat af Justitsministeriet, været fremsat forslag om at åbne adgang til at drive advokatvirksomhed i selskabsform. Forslaget blev imidlertid ikke gennemført, bl.a. fordi Den Danske Dommerforening og præsidenterne for Københavns Byret og Århus By- og Herredsret i høringsudtalelser over betænkningen gav udtryk for betænkelighed ved dette forslag. Det frygtedes navnlig, at advokatens personlige ansvar og det særlige tillidsforhold, der er forbundet hermed, ville kunne forflygtiges, hvis der blev åbnet adgang til at drive advokatvirksomhed i selskabsform.

På denne baggrund har Advokatrådet foreslået, at der ved gennemførelsen af en lovændring vedrørende dette spørgsmål knyttes nogle betingelser til at udøve advokatvirksomhed i selskabsform, således at man derved kan sikre, dels at advokatvirksomheden uanset valget af virksomhedsform vil være uafhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, dels at det særlige tillidsforhold mellem advokat og klient bevares. Advokatrådet har i den forbindelse understreget, at udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform ikke vil betyde nogen begrænsning i den enkelte advokats professionsansvar samt civilretlige og strafferetlige ansvar.

4.2. Retsplejerådets udtalelse

Retsplejerådet har efter anmodning fra Justitsministeriet den 5. oktober 1989 afgivet en udtalelse om forslaget. Retsplejerådet tilkendegiver i udtalelsen, at rådet ikke finder, at der er retsplejemæssige hensyn, der taler imod at gennemføre forslaget, og at de af Advokatrådet foreslåede betingelser for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform efter Retsplejerådets opfattelse vil sikre, at der bag enhver advokatydelse vil stå en advokat, der er fuldt personligt ansvarlig for overholdelse af samtlige advokatpligter, selv om der åbnes adgang til at udøve advokatvirksomhed i selskabsform. Der henvises i øvrigt til Retsplejerådets udtalelse, der (uden bilag) er optrykt som bilag 1 til lovforslaget.

4.3. Forslag om udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform

a. Justitsministeriet kan tilslutte sig Retsplejerådets udtalelse og har således fundet det foreneligt med de retsplejemæssige hensyn, der ligger til grund for de gældende regler om udøvelse af advokatvirksomhed, at der bliver mulighed for at etablere advokatsammenslutninger i selskabsform. Det er herved anset at være af afgørende betydning, at adgangen til at udøve advokatvirksomhed i selskabsform undergives nogle begrænsninger, der skal sikre, at udøvelsen af advokatvirksomhed ikke på nogen måde fritager de i advokatselskabet virkende advokater for de særlige advokatpligter eller i øvrigt medfører nogen indskrænkning heri. Det må endvidere efter Justitsministeriets opfattelse anses for rigtigt og rimeligt, at advokatvirksomheder får mulighed for at kunne leve op til de krav og behov, der følger af den økonomiske, faglige og erhvervsmæssige udvikling på dette område.

På den baggrund foreslås den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 124 ophævet, og det foreslås samtidig, at der i en ny affattelse af § 124 indføres adgang til at drive advokatvirksomhed i selskabsform.

b. Efter forslaget skal advokatvirksomhed kun kunne udøves i selskabsform under nogle særlige betingelser. Det søges således gennem regler om, hvem der kan besidde aktier eller anpartar i et advokatselskab, og gennem regler om, hvem der kan være medlemmer af bestyrelse og direktion, sikret, at selskabet i samme omfang som en personligt drevet advokatvirksomhed vil være uafhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, og som kan være stridende mod klientens interesser. Det tillægges således stor betydning, at advokatvirksomheder ikke på grund af finansieringen af virksomhedernes kapitalgrundlag kan domineres af interesser, der ville kunne svække den generelle tillid til advokaters uafhængighed. Det foreslås endvidere, at selskabslovenes regler om hæftelsesforhold suppleres med en regel om, at den enkelte advokat, der har rådgivet eller i øvrigt ydet bistand til en klient, tillige hæfter med sin personlige formue for eventuelle krav fra klienten, der er opstået som følge af advokatens bistand. Udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform vil derfor ikke indebære nogen svækkelse af grundlaget for den enkelte advokats professionsansvar. Den enkelte advokat vil således i udøvelsen af sin virksomhed fortsat være undergivet reglerne om de særlige advokatpligter, selv om virksomheden udøves i selskabsform.

Ud over disse betingelser indeholder forslaget en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform.